

Мультимедиа суралцахуйн танин мэдэхуйн онол

Тойм, судалгааны дүгнэлтүүд

Мультимедиа суралцах гэж юу вэ?

Нэр томъёо	Тодорхойлолт
Мультимедиа Multimedia	Үгнүүд болон зурагнууд үзүүлэгч
Мультимедиа суралцах Multimedia learning	Үгнүүд ба зурагнуудаар оюуны дүрслэлүүдийг бий болгох
Мультимедиа заавар Multimedia instruction	Суралцахыг дэмжихэд зориулан үгнүүд ба зурагнуудыг үзүүлэх

Аксиомууд

- Хос суваг
- Хязгаарлагдмал хүчин чадал
- Идэвхтэй боловсруулалт

Аксиомууд

- Хос суваг: **Pavio (1986) & Baddeley (1986, 1999)** нар хүмүүс визуаль ба дууны мэдээллийг боловсруулах тусдаа сувгуудаар мэдээллийг боловсруулдаг болохыг тогтоосон.
- Хязгаарлагдмал хүчин чадал: **Baddeley (1986, 1999), Chandler & Sweller (1991)** нар хүмүүсийн нэг удаад бүх сувгаар боловсруулах мэдээллийн хэмжээ хязгаарлагдмал байдгийг харуулсан.
- Идэвхтэй боловсруулалт: Хүмүүс ирж буй хамааралтай мэдээллийг хүлээн авч, сонгосон мэдээллээ уялдаа холбоотой оюуны дүрслэл болгон зохион байгуулж, эдгээр дүрслэлээ өөрт байгаа бусад мэдлэгтэй нэгтгэснээр идэвхтэй суралцдаг гэсэн санааг **Mayer (2001) & Wittrock (1989)** нар дэвшүүлсэн

Танин мэдэхүйн бүрэлдэхүүн

Нэр томъёо

Тодорхойлолт

Мэдрэхүйн санах ой
**Sensory
memory**

Нүдэнд зурагнууд, чихэнд
дуунуудыг түр хугацаагаар
хадгалдаг санах ой

Боловсруулах
санах ой
working memory

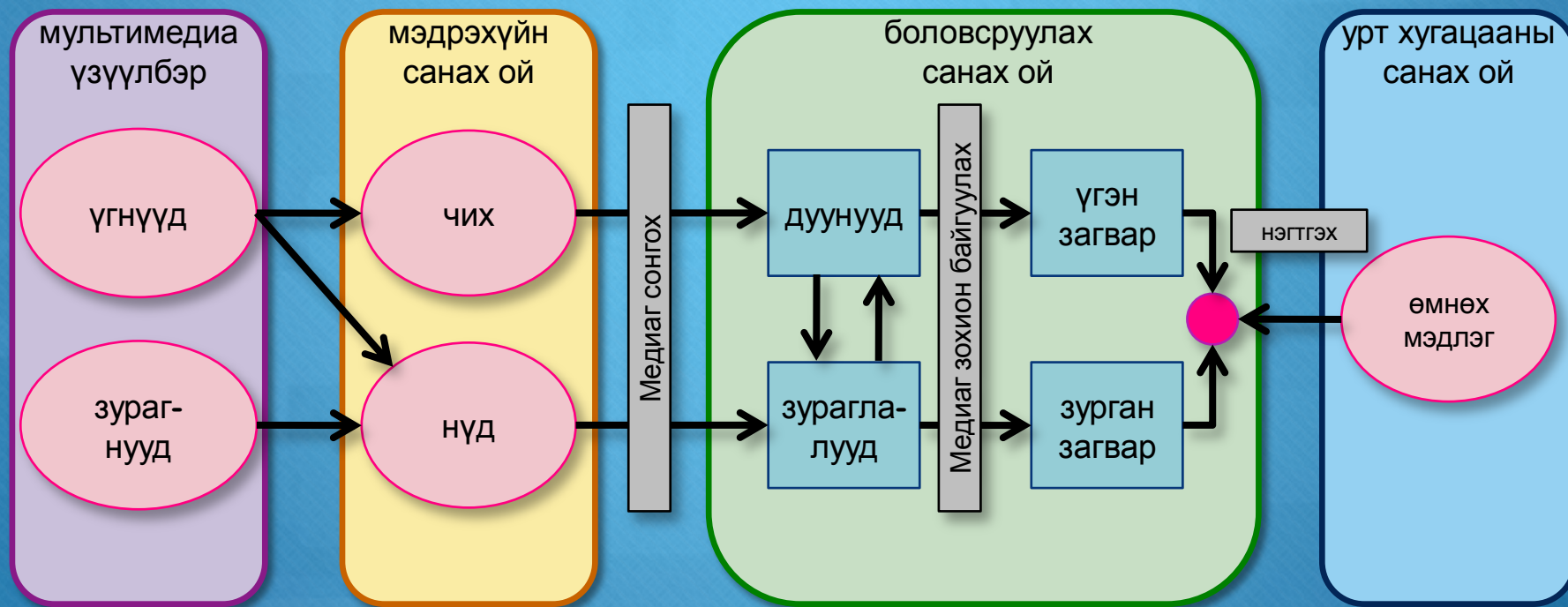
Дуунууд/зураглалуудыг
ухамсартайгаар хадгалдаг
хязгаарлагдмал хүчин
чадалтай санах ой

Танин мэдэхүйн бүрэлдэхүүн

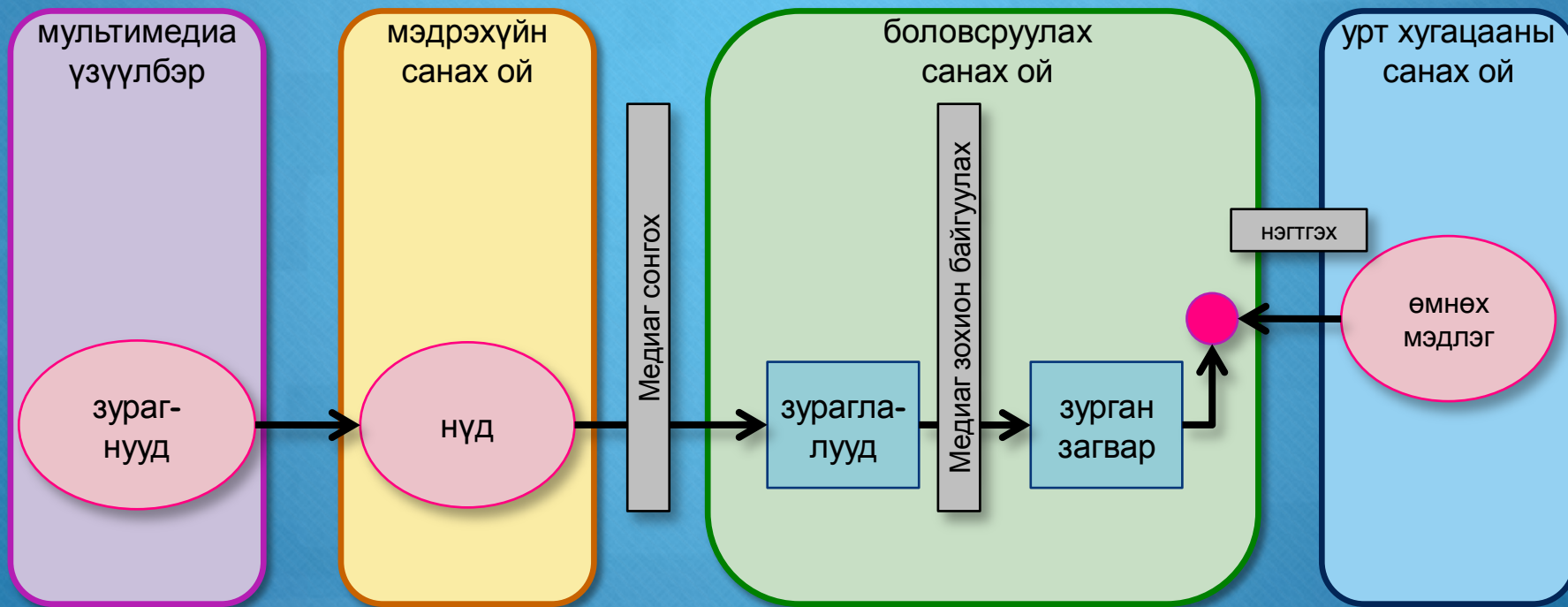
- Суралцагч өгөгдсөн мэдээлэл дэх хамааралтай үгийг анхаарах явцад, боловсруулах санах ойд нь дуу, дүрслэл бий болсноор сонголт хийдэг.
- Суралцагч өөрийн сонгосон дуу, дүрслэлээ хооронд нь холбон эвлүүлэх явцад боловсруулах санах ойд уялдаа холбоо бүхий загварыг бий болгосноор дуу, дүрслэлийн зохион байгуулалт бий болдог.

МСТМО: Танин мэдэхүйн явц

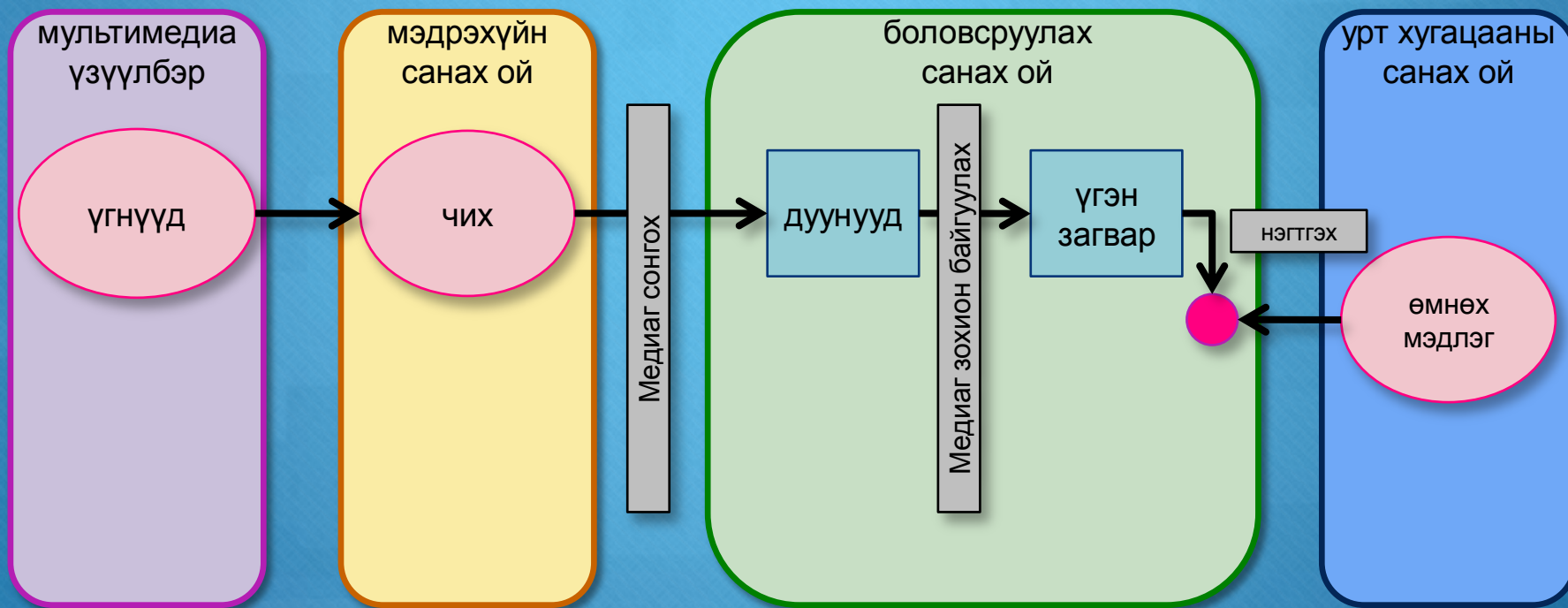

Зурагнуудын явц

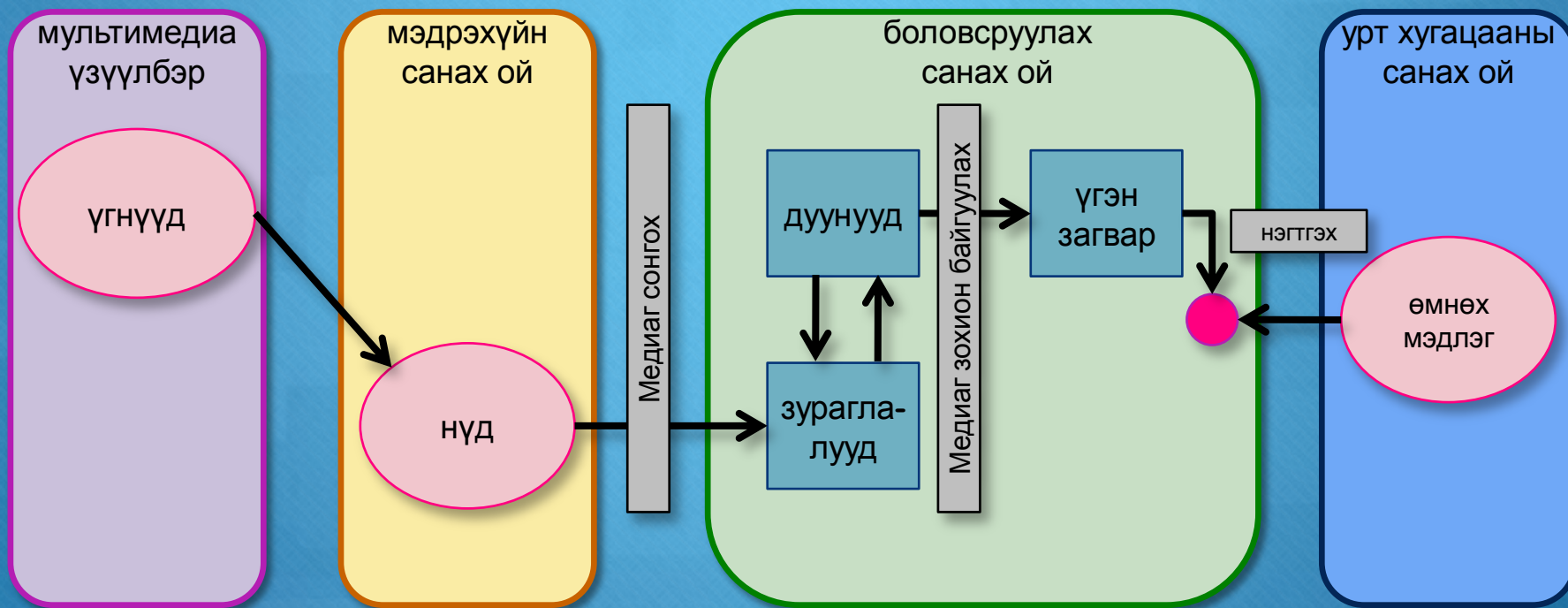

Хэлэгдсэн үгнүүдийн явц

Хэвлэгдсэн үгнүүдийн явц

Зарчмууд

○ *Multimedia principle*
Мультимедиа

○ *Spatial contiguity principle*
Зэрэгцээ байрлалын

○ *Temporal contiguity principle*
Хугацааны зэрэгцэлтийн

○ *Modality principle*
Боломжийн

○ *Specific redundancy principle*
Давхардлын

○ *Coherence principle*
Уялдааны

○ *Individual Differences principle*
Хувь хүний ялгаатай байх

Зарчмууд

- **Мультимедиа зарчим** - суралцагчийн өмнөх мэдлэг бага, харин текст, зураг хоёрыг боловсруулах танин мэдэх чадвар нь хангалттай бол текстийг түүнтэй хамааралтай зургуудтай хамтад нь хэрэглэнэ.
- **Байрлалын хувьд зохицох зарчим** – бичвэр текстийг ашиглавал түүнтэй хамааралтай зурагтай нь ойр байрлуулах.

Зарчмууд

- **Хугацааны хувьд зэрэгцэх зарчим** – Яриан текстийг ашиглавал түүнтэй хамааралтай зурагтай нь ойр байрлуулах. Байрлалын хувьд зохицох зарчим – бичвэр текстийг ашиглавал түүнтэй хамааралтай зурагтай нь ойр байрлуулах.
- **Боломжийн зарчим** – Анимэйшн ашиглах бол бичвэр текстийн оронд яриаг хэрэглэнэ.

Зарчмууд

- *Илүүдлийн зарчим* - Зургуудтай хосолсон яриан текст дээр хувилах бичвэр текстийг нэмж хувилахгүй.
- *Уялдуулах зарчим* – хамааралгүй үгнүүд, зурагнуудыг ашиглах хэрэггүй. Илүүц дуу, хөгжим нэмэх хэрэггүй.

Empirical Results

Multimedia Principle: Оюутнууд зөвхөн үгнүүд байснаас үгнүүд ба зурагнуудаар илүү сайн суралцдаг.

Spatial Contiguity Principle: Оюутнууд дэлгэц эсвэл хуудсанд зураг, харгалзах текстийг бие биенээс нь хол байрлуулснаас ойрхон байрлуулахад илүү сайн сурдаг.

Temporal Contiguity Principle: Оюутнууд харгалзсан зурагнууд ба үгнүүдийг дэс дараалуулснаас зэрэгцүүлэхэд илүү сайн сурдаг.

Coherence Principle: Оюутнууд хамааралгүй үгнүүд, зурагнууд ба илүүц дуу чимээг агуулаагүй бол илүү сурдаг.

Modality Principle: Оюутнууд дэлгэцэн дээрх текст ба анимэйшнгаас яриа ба анимэйшны илүү сурдаг.

Redundancy Principle: Оюутнууд дэлгэцэн дээрх текст, анимэйшн ба ярианаас илүү анимэйшн ба ярианы үед сайн сурдаг.

Individual Differences Principles: Их мэдлэгтэй суралцагчдаасаа илүү бага мэдлэгтэй суралцагчдад мөн явцуу хүрээгээр сэтгэдэг суралцагчдаас илүү өргөн хүрээгээр сэтгэдэг суралцагчдад загвар илүү хүчтэй нөлөөлдөг.

MCTMO Principles @ Work

